

לוח השבוע

לפנות ערב לובשים בגדים נאים וחשובים, ויודעים שהקב"ה עושה לנו נס לשפטנו במידת הרחמים.⁵⁷ אין לובשים ה'קיסל', גם לא הש"ץ והתוקע⁵⁸, אלא ביום-הכיפורים²¹. הברכות בהדלקת הנרות: "להדליק נר של שבת ושל יום הזיכרון"⁵⁹, ו'שהחיינו'²¹.

איש המדליק, לא יברך⁶⁰ 'שהחיינו'¹⁴. יש להכין נר גדול (כמו נר נשמה) כדי שיהיה אפשר להדליק ממנו את נרות ליל ב' דראש-השנה. השנה יש לדאוג להדליק ממנו ביום השני של החג נר נוסף, שידלק עד שעת הדלקת הנרות ביום ב' דראש-השנה, ערב שבת שובה.

57) לוח כולל-חביד, משע"ת סי' תקפ"א ס"ק ו, וע"ע מטה" אפרים סי' תקפ"א סנייה.
58) כי לדעת אדה"צ (תרי"י ס"ט) עיקר הטעם שלובשים קיסל "כדי להיות דוגמת מלאכי השרת", וזה שייך רק ביום-הכיפורים – 'המלך במסיבו ח"א עמי קטו.

59) שם, מנהג בית רבנו, כמו בקידוש ובהפטרה – אניק חי' עמי קכה. [בירכה שהחיינו – קיבלה עליה קדושת יו"ט, ואינה יכולה להתנות בזה, מובא מעירובין מ,ב].
60) בירך 'שהחיינו' בהדלקת הנרות, לא יברכנה שוב בקידוש – ספר-המנהגים עמי 60.

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקצו

ערב שבת-קודש
פרשת נצבים-וילך
כ"ד באלול ה'תשס"ד

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית
דייטש

הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה
וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו

לוח השבוע

ולסמוך על עירוב זה. הזוכה מגביה את העירוב טפח מן המקום שהיה מונח עליו, אפילו אם הניחו על ידו המוגבהת באוויר⁵¹, וחוזר ונטל את העירוב מיד הזוכה, ומברך: "אשר קידשנו במצותיו וציוונו על מצות (ו' בפתח) עירוב". ואומר: "ברין...⁵²". מי שאינו מבין ארמית, צריך לומר בלשון שהוא מבין. תוכן העניין: "בעירוב הזה יהיה מותר לנו לאפות ולבשל ולהטמין חמין ולהדליק נר ולתקן ועשות כל צרכינו מיום-טוב לשבת, לנו ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת".

* כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע נהג לקבל על עצמו הידור נוסף לפני כל ראש-השנה⁵³. וכחוראה כללית נאמר: "בכל ראש-השנה צריך כל אחד לקבל על עצמו זהירות יתרה [הידור] במצוות עשה, וזהירות בסייג של לא-תעשה, וזהירות יתרה בהנהגה טובה"⁵⁴.

משעה אחת קודם תפילת המנחה⁵⁵ עד תפילת ערבית במוצאי ראש-השנה, ישקוד כל אחד ואחד באמירת התילים לילה ויום²¹.

הנהוגים לתת צדקה בכל יום, יתנו היום גם עבור שני ימי ראש-השנה⁵⁶.

לראש-השנה ולכל חגי תשרי לזקוקים לזה (בדומה ל"מענות חייטים" קודם חג-הפסח)⁴¹.

* נוהגים לכתוב פ"נ (הנשואים) – כמובן בחגירת אבנט) עבורו ועבור בני-ביתו לבקשת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה. להניחו בין דפי מאמר, קונטרס וכו' של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ולשלחו (אם באפשרי – בו ביום) על-מנת לקראתו על הציון שלו⁴².

נוהגים להשתטח על קברי צדיקים⁴³, והנמצאים בקירוב מקום משתטחים על ציון כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע⁴⁴ וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו.

מסתפרים⁴⁵, וטובלים⁴⁶ במקווה טהרה לכבוד החג⁴⁷.

עירוב תבשילין⁴⁸:

נוטל פת שלמה⁴⁹ בשיעור 'כביצה'⁴⁹, עם תבשיל חשוב כגון בשר או דג בשיעור 'כוית'⁵⁰, ויתן ביד אחר (לכתחילה – מזכים על-ידי אדם זר בן-מצוות, ולא על-ידי בנו או בתו, אפילו גדולים, אם הם אוכלים משלו⁵¹) לזכות (ז' בפתח) על-ידי לכל הקהל, ואומר: "אני מזכה לכל מי שרוצה לזכות (ל' בחיריק)

מדינא, קטן 'מופלא סמוך לאיש' אינו מצטרף למתירים, אבל מבקש תרה (ראה הלכות והליכות בר-מצווה פ"יא סי"ד. הנוך לנוע סי"ג לג). ובאוצרי עמי לט כתב שאין נוהגים בזה.

במטה-אפרים שם סוסי"ב כתב שלא יאמרו כמה מבקשי התרה ביחד, אלא בשעת הדחק.

לעניין נשים, לפי הנפסק בשו"ע (ו"ד רלד טני"נו) הבעל נעשה שליח לשאלו על נדרי אשתו, אך אינו מצטרף להמתירים, ולכאורה יכול לומר הנוסח גם בשמה (אך לאחריה, אף לבתו, לא ניתן להתיר ע"י שליח – שם סי' רכח ס"ט"ז. ועי' פת"ש שם סי"ק ט לעניין בקשת התרה בכתב) ולעניין מודעה על לתמיד – לכאורה די להן ביכל נדרי.

(40) ערוך-השולחן סי' תקכ"ז סי"ד.

(41) לקוטי-שיחות חיי"ד עמ' 369.

(42) ראה ספר-המנהגים סי' 95. בילוח השבועי למי תמו, גיליון תקצ"ז הערה 16, פורטו כמה מנהגים בקשר לכתבת פ"נ.

(43) רמ"א סי' תקפ"א ס"ד, וראה מטה-אפרים שם סי"ג.

(44) ספר-המנהגים סי' 55.

(45) ספר-המנהגים סי' 55.

(46) ספר-המנהגים סי' 55.

(47) ספר-המנהגים סי' 55.

(48) ספר-המנהגים סי' 55.

(49) ספר-המנהגים סי' 55.

(50) ספר-המנהגים סי' 55.

(51) ספר-המנהגים סי' 55.

(52) ספר-המנהגים סי' 55.

(53) ספר-המנהגים סי' 55.

(54) ספר-המנהגים סי' 55.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ד באלול ה'תשס"ד – כ"ט באלול ה'תשס"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ד באלול	ה' סנהדרין. פרק כה-כו. ה' עדות.. בפרקים אלו. פרק א.	ה' שבועות. פרק ט.	מל"ת ש"ז. מ"ע קע"ח.
ש"ק	כ"ה באלול	פרק ב-ד.	פרק י.	מ"ע קע"ט.
א'	כ"ו באלול	פרק ה-ז.	פרק יא.	מל"ת רצ"א.
ב'	כ"ז באלול	פרק ח-י.	פרק יב.	מל"ת רפ"ח.
ג'	כ"ח באלול	פרק יא-יג.	ה' נדרים.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת רפ"ו.
ד'	כ"ט באלול	פרק יד-טז.	פרק ב.	מל"ת רפ"ו.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה							
ו', כ"ד באלול	4.18	5.08	5.30	6.25	9.28	12.37	1.09	6.52.8	7.17
ש"ק, כ"ה באלול	4.19	5.09	5.31	6.26	9.28	12.37	1.08	6.51.5	7.16
א', כ"ו באלול	4.20	5.10	5.32	6.27	9.28	12.37	1.08	6.50.2	7.15
ב', כ"ז באלול	4.21	5.10	5.32	6.27	9.28	12.36	1.07	6.48.9	7.13
ג', כ"ח באלול	4.22	5.11	5.33	6.28	9.28	12.36	1.07	6.47.6	7.12
ד', כ"ט באלול	4.23	5.12	5.34	6.29	9.28	12.36	1.06	6.46.2	7.11

* הזמנים מתייחסים לאזור השפלה. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות. ** לפני זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין. *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסוד הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת וחג

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש
נצבים-ויילך	6.16	7.27	6.31	7.29	6.22	7.29	6.33	7.29
ראש-השנה	6.09		6.24		6.16		6.27	
ב' דראש השנה*	7.20		7.22		7.22		7.22	
האזינו	6.06	7.18	6.22	7.20	6.13	7.19	6.24	7.20

(*) בליל ב' דראש השנה, מדליקים את הנרות רק לאחר הזמן הנקוב.

עורך ראשי: **מנחם מענדל ברוך** • עורך: **שניאור-זלמן רודמן** • הגהה: **יוסף-יצחק איידלמן**
 מו"ל: **מכון ליובאוויטש** שיע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז
 יו"ר: **הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב**
 כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169
 אינטרנט: <http://chabad.org.il> דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474

"חזקה" של קדושה לכל השנה כולה

ימי ראש-השנה ממלאים כל לב יהודי בתחושת רמט של קדושה, המקיפה וחודרת את האדם כולו. גם קדושת השבת חודרת בכל יהודי ומקיפה את כל ישותו. וכשראש-השנה חל בימים המישי ושישי, המחברים לשבת-קודש, הרי הם שלושה ימים שבהם הם "חזקה" של קדושה. איגרת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו – תרגום מיידיש

ב"ה, מוצש"ק פ' תבוא אל הארץ,
ח"י אלול ה'תש"נ
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יהיו

שלום וברכה!

"פותחין בברכה" – בעמדנו בימי חודש אלול, ובבואנו מיום הסגולה ח"י אלול, יום ההולדת של שני המאורות הגדולים: הבעל-שם-טוב (בשנת נח"ת) ואדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן-ערך (בשנת קה"ת),

פ' תבוא: ראה מכתב עש"ק ח"י אלול ה'תשד"מ הערה ד"ה זה (לקו"ש חכ"ד עמ' 641). לקו"ש תבוא תשמ"ז הערה 1.
פ' תבוא... ח"י אלול: להעיר מתורות הבעש"ט בפסוקי ריש פרשת תבוא שנאמרו בש"פ תבוא ח"י אלול תרנ"ב ('היום יום' ח"י אלול, כתר-שם-טוב (הוצאת קה"ת) הוספות סי' ג). וראה שיחת ש"פ תבוא, ח"י אלול ה'תשמ"ז. הנסמך במכתב ח"י אלול ה' תשמ"ה הערה ד"ה זה.
אלול: ראה לקו"א להה"מ (הוצאת קה"ת) סי' קיג – הראשי תיבות בתביעה זו – ראה לקו"ש ח"ט עמ' 297 ואילך, חכ"ד עמ' 177, שם עמ' 314-313. קונטרס שיחת ש"פ ראה ה'תשמ"ו ס"א-ד. וש"נ.
פותחין בברכה: ע"פ פתיחת אגרת הראשונה באגדה"ק שבתניא. וראה מכתב עש"ק ח"י אלול ה'תשד"מ הערה ד"ה זה (לקו"ש חכ"ד עמ' 641).
בעמדנו... חודש אלול... המועד המתאים לאהל... בהתאם למנהג ישראל: ראה מטה-אפרים או"ח סתקפ"א ס"ט (מליקוטי מהרי"ל הל' ימים הנוראים): נוהגין כשכותב אדם להבירו אגרת שלומים מן ר"ח אלול עד יו"ה כו' שהוא מעתיד עליו שיזכה בימי הדין הבאים לטובה להיות נכתב

ברא... (אתערותא דלעילא)²⁵

יום שלישי

כ"ח באלול, ג' דסליחות

מדברי הרבי נשיא דורנו: 'ג' דסליחות הוא יום מיוחד, ולכן אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר מאמר חסידות ביום זה²⁶. הוראת נשיאינו הקדושים ומנהג משנים רבות, אשר היורד לפני התיבה, ובפרט בימים הנוראים, יעבור תחילה על כל התפילות, ובפרט על כל הפיוטים, לדעת לכל הפחות פירוש המילות כפשוטו, וכמובן מאליו לדעת דיני התפילה בכלל, ודיני הש"ץ בפרט. ואף אם עשה כך לפני שנה, יעשה כן גם בכל שנה כמה ימים קודם שיוירד לפני התיבה בתוך ש"ץ²⁷. כמובן, על התוקע והמקריא ללמוד היטב את דיני התקיעות כהלכתן, כולל הטעויות והספקות השכיחות בהן²⁸.

יום רביעי

כ"ט באלול, ערב ראש-השנה²⁹

בקריאת-שמע שעל-המיטה, ביום שלישי

בלילה אור ליום רביעי, אומרים תחנון³⁰. אבל בתוך שבעה מותר לו ללכת היום לבית-הכנסת לאמירת הסליחות³¹, וכן להתפלל עם הציבור³¹.

בסליחות אומרים תחנון (=וידוי) אפילו לאחר עלות-השחר, אבל לא בתפילה³². בפיוט "שלוש-עשרה מידות" יש כמה וכמה שינויים שתוקנו ב'סליחות' בהוצאות האחרונות (מוגה על-ידי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו³³).

את הקטע "אל תבוא במשפט עמנו" אומרים חזן וקהל פסוק בפסוק. את הפסוקים "אל תבוא", והוא ישפוט" נפוץ לאומרים ביחד כפסוק אחד³⁴. היום אין תוקעים בשופר³⁴, ומי שלא הספיק להתלמד, יעשה זאת בחדר סגור³⁵. אחרי התפילה³⁶ אומרים 'סדר התרת נדרים'³⁷, במניין עשרה אנשים כשרים³⁸ (ולכל הפחות צריך שיהיו לפניו שלושה)³⁹.

יש להודיע ולפרסם בבתי-הכנסת וכו' שחייבים לעשות היום 'עירוב תבשילין'⁴⁰.

* עורכים מגבית ומחלקים 'צורכי החג'

שוב. ושמעתי שראשונה נדפס פיוט י"ג מידות מתוקן בשילהי תשכ"ד בדף בודד (הוצאה קודמת של הסליחות היתה שנה לפני-כן, בשילהי תשכ"ג).
33) כיו"ב, לפי מנהגי אשכנז אחרים אומרים בקטע "שמע קולנו" את הפסוקים "אמרנו האזינה" ויהיו לרצון" כפסוק אחד (כמדומני שהשי"ש אינו אומר את הפסוק השני בקול), וצ"ב מה הטעם לכ"ז.
34) לוח כולל-חבי"ד, מרמ"א תקפ"א ס"ג.
35) השלמה לשי"ע אדה"י סו"ס תקפ"א, עמ' 1364.
36) לוח כולל-חבי"ד, ובסידור אדה"י: 'קודם חצות'.
37) בנוסח התרת נדרים, תיבת "יכולהו" (אני מתחרט) נמשך לפניו – כן אמר הרבי, וידיאו ערי"ה תשמ"ט (וכן הוא בסידור 'בית יעקב'. מאידך בסידור אוצר התפילות, וכן בסידור יעב"ץ הוצאת 'אשכול' נמשך לאחריו).
בסידורינו מנוקד: "ולא יעשה שום רושם כללי" הש' בקמץ. ואולי הוא טה"י.
38) בסידור הלשון 'יוטוב' שיהיה עדה שלמה", ובספר המנהגים ובלוח כולל-חבי"ד – "ובעשיה". כנראה, לא הקפיד הרבי שהמניין יהא מי שהותר לו כבר (כפר חב"ד, גיליון עמ' 779 (138)).
39) ראה אלף-המגן למטה-אפרים סי' תקפ"א ס"ק קא.

שהשי"ץ הוא בחור, או כשאין מתפלל מיד אחרי הסליחות. 25) לקוטי-שיחות חט"ז עמ' 488.
26) 'התוועדות' תשמ"ב ח"ד עמ' 2254. וכן נהג כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו כמה פעמים. וראה לקוטי-שיחות חט"ז עמ' 347 ואילך, ושי"ן.
מהנכון שבמשך המעלי"ע של יום זה ילמדו ע"כ חלק מאחד המאמרים הללו (איש כחפצו, שהרי ישנם ירובי מאמרים דיום זה) – ר"ד משיחת ג' דסליחות תנשי"א. והעיקר שכל אחד יוסיף עוד עניין של לימוד, הנהגה טובה וכיו"ב – 'התוועדות' תשמ"ט ח"ד עמ' 373.
27) איגרות-קודש ח"י"א עמ' שג, טטו ושי"ן.
28) ראה ספר-המנהגים סי"ע 56.
29) כנראה שהרבי לא התענה בערי"ה – 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' עי"ש.
30) סידור אדה"י, לפני 'למנחה... יענך' (מאחר שאינו נוהג כיו"ט מיום שלפניו, אלא מעולות השחר, כיוון שאומרים הרבה סליחות באשמורת, שלא כשאר עירי"ט, ואף לא כערב יו"ב – ראה שרי"ע אדה"י סי' תרי"ד ס"ד"ה).
31) מטה-אפרים סי' תקפ"א ס"ב.
32) התיקונים בפנים בפיוט 'שלוש עשרה מידות' הם בכמה שינויים מהנסמך בליקוט טעמים ומקורות, וכנראה הוגה

וראי עתה המועד המתאים לאחל לכל אחד ואחת, בתוך כלל ישראל, בהתאם למנהג ישראל, שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

במיוחד כיוון שקיים קשר מיוחד בין ח"י אלול לבין ראש-השנה, כפי שידוע שנוסף על כך שכל חודש אלול הוא זמן של הכנה לשנה החדשה וחשבון הנפש, הרי שנים-עשר הימים האחרונים של חודש אלול, החל בח"י אלול, מיוחדים בכך שכל אחד מהם קשור ומייצג חודש מן השנה החולפת, יום לחודש, ויום ח"י אלול – הראשון שבשנים-עשר הימים הללו – הוא כנגד הראשון שבחודשי השנה, חודש תשרי. כך קושר יום זה את ראש-השנה של השנה החולפת עם ראש-השנה של השנה החדשה.

ובהתאם למורגש תכופות בתורתנו, אשר היא תורת חיים – הוראה בחיים, ש"המעשה הוא העיקר", הרי ככל שחשוב ונחוץ לחשבון הנפש, הרי המטרה העיקרית של חשבון הצדק היא בקשר להווה ולעתיד, שיבוא לידי ביטוי במעשה בפועל, קיום המצוות בהירור ובשמחה, יותר ויותר

ונחתם בספר חיים טובים. וראה ספר-השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 610.

יום הפגועה חיי אלוף: ראה שיחת ח"י אלול ה'תש"ג (ספר-השיחות ה'תש"ג עמ' 140 ואילך) שאמר אז "גוט ירוש" וראה בהנסמן במכתב ח"י אלול ה'תשמ"ו הערה ד"ה סגולה-טאג.

חיי אלוף, יום ההולדת: בעניין יום הולדת של צדיקים – ראה בארכיון לקו"ש ח"ה עמ' 86 שה"ג להערה 1. וש"נ. וראה ג"כ בעניינינו (ח"י אלול): ספר-השיחות ה'תש"ג עמ' 89 ואילך. שם עמ' 186.

נתבאר בארכיון בלקו"ש חכ"ד עמ' 178 ואילך. וראה גם ספר-השיחות תשמ"ח ח"ב עמ' 398 ואילך ע"ד ההנהגה ביום הולדת, ובהערות שם.

יום ההולדת של שני המאורות הגדולים: שיחת ח"י אלול ה'תש"ג הנ"ל (ספר-השיחות שם עמ' 141 ואילך). וראה לקו"ש חכ"ד שם, ובהנסמן שם.

בעל-שם-טוב: ראה לקו"ש ח"ה עמ' 27 הערה 42 ובושה"ג שם.

בשנת נחית: ראה לקו"ד כרך א' לא,א ואילך. שיחת ח"י אלול הנ"ל (ספר-השיחות שם עמ' 146. שם עמ' 188).

בעל התניא והשו"ת-ערך: ראה לקו"ש ח"ו עמ' 36 ואילך, ובהערה 14 שם.

בשנת קדיש: ראה שיחת ח"י אלול הנ"ל (ספר-השיחות שם עמ' 188).

מנהג ישראל: אשר מנהג ישראל תורה היא – ראה תורה נפסל – מנחות כב, ב. שו"ע אדה"ז א"ח סו"ט קפא. וראה בהנסמן במכתב ח"י אלול ה'תשמ"ח הערה ד"ה זה (ספר-השיחות תשמ"ט ח"ב עמ' 762).

שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות גם יחד: ראה בהנסמן במכתב ח"י אלול הנ"ל הערות ד"ה אלו (ספר-השיחות שם עמ' 763).

כפי שידוע: יום אלוף: ראה ח"י אלול ה'תש"ג הנ"ל (ספר-השיחות ה'תש"ג עמ' 177. שם עמ' 179).

חודש אלוף: השבוע-הנפש: ראה סה"מ תרצ"ו ס"ע 141 ואילך. תרח"ץ ס"ע סו. סה"מ אידיש עמ' 75. שם עמ' 129. ובכ"מ. וראה סה"מ מלוקט ח"ג עמ' כ, ובהנסמן שם הערה 65.

החל בחיי אלוף: ראה שיחת ח"י אלול ה'תש"ה (לקו"ד כרך ג עמ' 946. ספר-השיחות ה'תש"ה עמ' 122: א) ח"י אלול הוא היום שהביא חיים באלול. (ב) ח"י אלול נתן חיות בעבודה של אני לדודי ודודי לי – נתן בלקו"ש ח"ט עמ' 250 ואילך. בלקו"ש ח"ט עמ' 250 ואילך. לקו"ש ח"י אלול ה'תש"מ.

חודש תשרי: אשר התחלתו וראשו הוא יום ראש-השנה.

תורת חיים – הוראה בחיים: ראה זח"ג נגב, תורה, אמאי אקרי תורה, בגין דאורי וגלי במאי דהוה תנים דלא אתידע. חיים, דכל חיים דלעילא בה אתכלילו וממנה נפקין. וראה ר"ק לתהילים יט, ח. גו"א ר"פ בראשית.

המעשה הוא העיקר: אבות פ"א מ"ו. תקו"ז תנ"ב (פו, סע"א). ת"ס (צג,ב). ת"ע (קלג,ב. קלד,א). חשבון הנפש .. חשבון הצדק: ראה מכתב ערב ח"י אלול ה'תשמ"א (לקו"ש חכ"ד עמ' 601 ואילך).

לחצות הלילה¹³. האומר סליחות ביחיד, לא יאמר י"ג מידות¹⁴, גם לא בניגון ובטעמים²⁰.

יום שני,

כ"ז באלול, ב' דסליחות

מהיום ואילך עד ערב ראש-השנה ועד בכלל – אמירת הסליחות "באשמורת הבוקר"²¹. ידוע מנהגנו לברך ברכת-השחר בבית²², ועל-כל-פנים יש לברכן, ולפחות את ברכות-התורה, קודם הסליחות²³.

מכיוון שלמעשה הש"ץ מתעטף בטלית לאחר שהאיר היום, יברך עליה. ורשאי לברך אפילו על טלית שאולה²⁴.

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ סיפר, שחסידיים הראשונים היו לומדים ביום כ"ה באלול בפרשת בראשית עד "יום אחר"; בכ"ו באלול – עד "יום שני" וכ"ז; בכך התכוונו להביא תוכן של 'עבודה' גם בעניינים של "בראשית

השליח-ציבור מתעטף בטלית בלא ברכה¹⁴. יש להתחיל 'אשרי' בעשרה כדי שיוכלו לומר אחריו קדיש מיד, ואם השלימו לעשרה מיד אחרי סיום אשרי, יאמר כמה פסוקים וחצי קדיש. אם היו עשרה באמירת הסליחות, אסור לצאת באופן שלא יישארו עשרה לקדיש. אך אם יצאו ונשארו אפילו שישה, יאמר הש"ץ קדיש תקבל¹⁵. "הנשמה לך" – הש"ץ מתחיל בקול רם¹⁶. באמירת 'עננו' מסיים הש"ץ בקול רם בכומות המופסקים בשתי נקודות, דלא כמנהג העולם¹⁷.

אומרים 'קדיש תקבל' אחר הסליחות, גם אם מתפללים שחרית מיד לאחריהן¹⁸. באמירת סליחות בבית-המדרש של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, לאחר קדיש התקבל, מסיימים בשירת "רחמנא דעני לעני ענינא", והרבי היה מעודד את השירה כדרכו בקודש¹⁹.

מסי' לקט-יורשו.

י"א שצ"ל הסליחות בעמידה, וכן נפוץ בין אנ"ש. ובפרט באמירת 'אשמנו' (מדינא – שו"ע אדה"ז סי' תר"ז סי"ז. ועד"ז לכאורה גם באמירת 'אשמנו מכל עם'; "סלח לנו" שאחרי י"ג מידות, וכיו"ב). וכן י"ג מידות, שמע קולנו. בנוסח הפיוטים בכמה מקומות ישנו "נייא" שמביא כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו בהערותיו לסליחות (ובסליחות-חב"ד) הוצאת קה"ת אה"ק תשי"ג ואילך נדפסו בשו"ת"י). וכנראה אמר הרבי את שתי הנוסחאות (ראה גם 'אוצר מנהגי חב"ד', ר"ה, אות קצד. וכמו שאמר הרבי זכר/זכר (בצידי ובסגול), כמנהגנו בקריאת-התורה, גם ביאשרי ובשש י"ג מידות, בין שני שמות הוי"ה ישנו "פסיק" כפי טעמי ובמקרא, ויש להפסיק שם מעט (גם בכל השנה).

באמירת "סלח לנו... וטאנו... פשענו" שאחרי י"ג מידות, היה מכה כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו על החזה, כמו בוודאי. וכן באמירת "אבל אנהו ואבותינו טאנו", ו"ואנחנו הרשענו" שבוודאי. סדר 'סליחות-חב"ד' הוצאת קה"ת ברוקלין תשי"ג הוא צילום נדפס הראשון דקה"ת ברוקלין ולא נכללו בו התיקונים דהוצאות שלאח"י.

(13) ספר-המנהגים עמ' 54 (מפני שאומרים 'במוצאי מנוחה'), וראה 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' כג. חצות באור השפלה בארה"ק: 00:37. (14) לוח כולל-חב"ד. וגם אם הוא בחור, מתעטף בה (ע"פ

שערי הלי' ומהג' ח"א עמ' רכו, מרי"ה יז,א ותנא-דבי-אליהו זוטא פכ"ג. וראה בארכיון בהערות וביאורים – אהלי תורה: גיליון תתנ"א עמ' 50 ואילך, ובפרט בעמ' 62).

(15) כדין חזרת הש"ץ וכיו"ב, מטה-אפרים ואלף-המגן סי' תקפ"א סעיף י"ז.

(16) סליחות – לקוט טעמים ומקורות' מטה-אפרים תקפ"א סי"ח.

(17) 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' כח.

(18) סליחות – לקוט טעמים ומקורות'. וראה 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' כט.

(19) 'אוצר מנהגי חב"ד' שם (ספר-היגיונים ח"ג, ניגון רמו).

(20) 'היכל מנחם' ח"ג עמ' רסה (ראה בעניין זה בכ"ה-חיים קלא, כג. בשו"ת מנחת-אלעזר ח"ד סי' כב מסיק שלא לומר גם בניגון ובטעמים, וכן נהג בפועל – ידרכי חיים ושלוש

אות קצ). לענין אמירת 'מחי ומסי', 'מון דבשמיא' ביחיד, בלוח כולל-חב"ד הביא שידלגם, כיוון שיחיד מנוע מלהתפלל בלשון ארמי כמבואר בשו"ע רבינו סי' קא סי"ה. אך יש מקום להוכיח אחרת מלשון אדה"ז בסידור, שהסתייג רק מאמירת 'יקום פורקן השני ביחיד, ראה

'התקשרות' גיליון ס עמ' 20. הערות ה' ואנ"ש, צפ"ט, גיליון ל עמ' 39.

(21) ספר-המנהגים, מנהגי ר"ה.

(22) אגיק חייט עמ' שצ, וראה ספר-השיחות תשי"ד עמ' 20.

(23) לוח כולל-חב"ד, ע"פ שו"ע אדה"ז סי' מו סי"ח.

(24) מטה-אפרים שם סעיף ט"ו. וזאת לכאורה אף אם אירע

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

בחודשי אלול ותשרי חייבים תלמידי כ"ה הישיבות לשהות וללמוד ולהתפלל בהשגחה מלאה בין כותלי הישיבה (ואין בזה כל סתירה לדרישה לצאת לעורך יהודים וכו', כי יש די זמן לשני העניינים). יש לפנות לשם כך להנהלות הישיבות [מכל החוגים] ולשכנע אותן שידאגו לכך, ואף לפנות לתלמידים – באם ההנהלה לא תצווה על כך, שהם, בקבלת עול עצמית שלהם, ירצו וידרשו להישאר אז בישיבה¹.

שבת-קודש, פרשת ניצבים וילך,

כ"ה באלול, שבת סליחות

גם בשבת זו אומרים, קודם תפילת שחרית, את כל התהילים², אף-על-פי שאין מברכין את החודש³.

הפטרה: "שוש אשיש".

הבעש"ט אמר שבשבת זו הקב"ה בעצמו מברך את החודש השביעי, המושבע והמשיבע ברוב טוב לבית ישראל על כל השנה, ובכוח זה ישראל מברכים את החודשים י"א פעמים בשנה⁴.

אומרים 'אב הרחמים'⁵.

אחרי התפילה – התוועדות בבית-הכנסת,

כבכל שבת מברכים, ובפרט שנהגו חסידים להתוועד בכל שבת-קודש ערב-סליחות⁶, ואף במוצאי-שבת-קודש – כהכנה לאמירת הסליחות.

בשבת שלפני ראש-השנה יש להתחיל בשבת עצמה בצדקה באופן המותר בשבת, על-ידי צדקה דמאכל ומשקה [לחיים] או על-ידי צדקה רוחנית, כמו נתינת עצה טובה ועל-אחת-כמה-וכמה לימוד תורה, ועוד וגם זה עיקר – קבלת החלטה טובה [כולל הסכום!]⁷ שתיכף ומייד לאחר השבת יקיים... [נתינת ממון בפועל, להפריש לעצמו ולתיתה לעני או לגבאי בכוקר]⁸.

במנחה – פרקי-אבות, פרקים ה"ו.

מוצאי שבת:

אין אומרים 'יהי נועם', ואתה קדוש¹⁰.

יום ראשון

כ"ו באלול, א' דסליחות

מוצאי שבת-קודש

ימי הסליחות המעוררים לתשובה, הם מהזמנים הידועים שבהם היו מנגנים את ניגונו של אדמו"ר הזקן, בעל 'ארבע הבבות'¹¹.

סליחות¹² הראשונות, מתחילים אחר ובסמוך

1 לקוטי-שיחות, כרך ב, עמ' 641. ואף בשנים אלו, שרבים מהתמימים נוסעים לבית חיינו או לשליחות, נמשכים סדרי הישיבות עם כל הנשאים עד אחרי היום הקדוש.

2 ספר-המנהגים עמ' 30.

3 לבוש ר"ס תכא. מטה-אפרים ס"י תקפ"א סעיף מו.

4 ספר-המנהגים עמ' 55.

5 התוועדות: תשי"ז ח"ד עמ' 299.

6 התוועדות: תשי"א ח"ב עמ' 327, תש"מ ח"ד עמ' 2253.

7 התוועדות: תשי"ח ח"ד עמ' 376.

8 סה"ש תש"ט ח"א עמ' 222 ובהערות.

9 ראה בגיליון הקודם בסוף הערה 17, שלכאורה יש לנהוג בפועל כמנהג המקורי שהיכיר הרבי בשנת תש"מ לומר את המשנה שלפני הפרק והברייתא שלאחריו רק פעם אחת.

10 לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדה"ז סי' רצה ס"ג.

11 ספר-השיחות תשי"א עמ' 86-85 (ספר-הניגונים ח"א, ניגון א).

12 כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו יצא לסליחות בבגדי השייק – יוצר מנהגי חב"ד, אלולית'שרי, עמ' כב, ושי"ן (וכן מובא

הידור ויותר ויותר שמחה, בכל יום מימי השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה.

* * *

בהקשר עם ההכנה לשנה החדשה יש להביא בחשבון, שלכל שנה יש תוכן כפול: המשמעות הכללית שלגביה שוות כל השנים, כולל השנה החדשה, והמשמעות המיוחדת הקשורה בקווי האופי העצמאיים של השנה המסויימת, שבהם מתייחדת שנה זו מן השנים האחרות.

השנה חלים ימי ראש-השנה בימי חמישי ושישי (ערב שבת) בשבוע, המובילים אותנו היישר אל יום שבת-קודש, עובדה המדגישה ומחזקת את הנקודה המשותפת לראש-השנה וליום השבת. ימי ראש-השנה – "ימים נוראים" – ממלאים כל לב יהודי בתחושת רטט של קדושה, המקיפה וחודרת את האדם כולו, רגש הקדושה המרומם איננו רק בשעות הספורות של היום, בהן אנו עסוקים בהכנות ובקיום "מצות היום בשופר", או בזמן התפילות והבקשות המיוחדות של ראש-השנה, וכיוצא בהן, כי אם במשך כל שתי היממות של ראש-השנה חדרו היהודי ברוח הקדושה של ראש-השנה. נוסף על העובדה שבראש-השנה נמצאים משך שעות רבות בבית-הכנסת, הרי בדרך כלל גם בשעות הנותרות נזהרים מדיבורי חול מיותרים, ומנצלים כל רגע פנוי לאמירת תהילים וכיוצא בזה, עד שאפילו סעודות ראש-השנה, שעליהן נצטוונו: "אכלו משמנים ושתו ממתקים" – נמצאות תחת השפעת הרגש הקדוש של ראש-השנה (וכהמשך הפסוק) – "כי קדוש היום לאדונינו".

דומה לכך גם קדושת השבת, "ושמרתם את השבת כי קודש היא". הקדושה האלוקית של שבת-קודש חודרת בכל יהודי, ומקיפה כל ישותו, עד שכל היום כולו, ובכל פעולות היום, יש לו תחושה שונה, תחושה מרוממת של קדושה.

קיום המצוות... בשמחה: ראה רמב"ם סוף הל' לולב. סה"מ מלוקט ח"ב ס"ע עח ואילך: שם עמ' קמו ואילך, ובהערות שם.

משמעות המיוחדת של השנה המסויימת: שגם בזה ישנה הוראה, ובמכ"ש מהוראת הבעש"ט שב"ד דבר אשר האדם רואה או שומע הוא הוראת הנהגה בעבודת השם – כתר-שם-טוב הוספות אות קכד-קכט. וש"נ.

ימים נוראים: ראה לקו"ת ר"פ עקב. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א עמ' שב. אה"ת לתהילים (יהל אור) עמ' קכ. סה"מ תרל"ו ח"ב עמ' של. ובכ"מ.

מצות היום בשופר: ר"ה כ"ב. בראש-השנה נמצאים משך שעות רבות בבית-הכנסת: ראה שו"ע אדה"ז אור"ח הל' ראש-השנה סתקפ"ד ס"ו (מרמ"א שם ס"א): בר"ה מאריכין בפיוטים ובתפילות עד חצות היום לכל הפחות. וראה אלף-למטה למטה-אפרים ס"י תקצו אות א'.

ראש השנה. נזהרים מדיבורי חול מיותרים. אמירת תהילים: אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר (מהור"צ) נ"ע ח"ד עמ' קלב.

אכלו משמנים ושתו ממתקים: נחמיה ח"י. שו"ע אדה"ז שם סתקפ"ג ס"ד. וראה לקו"ש ח"ד עמ' 369 ואילך.

סעודות. נמצאות תחת השפעת הרגש הקדוש: שו"ע (נדאדה"ז) אור"ח ס"י תקצו ס"א "תהי יראת ה' על פניהם". וראה אלף-למטה הנ"ל.

ושמרתם את השבת: תשא לא, יד. הקדושה האלוקית של שבת-קודש חודרת... ומקיפה את כל ישותו: ראה בארוכה מכתב: ערב ח"י אלול ה'תשמ"ג (לקו"ש חב"ד עמ' 622 ואילך): עש"ק ר"ח ניסן ה'תשמ"ה (הגש"פ עם לקוטי טעמים, מנהגים וביאורים – קה"ת תשמ"ז – עמ' תשסב ואילך): ח"י אלול ה'תשמ"ט, ובהערות שם.

ובכ"פ פועלות: עד שאפילו כשישן – נאמר (סידור קול-יעקב שחרית של שבת בסופו. ילקוט-ראובני

דבר מלכות

* * *

ידוע הכלל של תורתנו הקדושה: "בתלאת זימני הווי חזקה" (דבר הנעשה שלוש פעמים – נקבעת לו "חזקה"). בשלוש פעמים נעשה הדבר באופן של קביעות, "חזקה" מלשון חזק, והדבר מתייצב, וכך בטוחים שהדבר יימשך.

אם הכלל בר-תוקף ביחס ל"דברי הרשות", ודאי שכך הדבר כשמדובר בענייני קדושה, שיש להם ככלל את הכוח הנצחי של התורה, ולכל פעולה של קדושה יש השפעה נמשכת ותמידית. על-אחת-כמה-וכמה כשמדובר בראש-השנה, הנקרא בעיקר בשם "ראש-השנה" ולא "תחילת השנה", כאשר המשמעות היא שנוסף על היותו תחילת השנה הרי הוא גם, ובעיקר, ה"ראש" של השנה: כשם שהראש מנהיג את כל האברים של הגוף, ודווקא באופן זה על-ידי כך ממלא כל אבר את מטרותו בשלימות, גם כאבר לעצמו – כך ראש-השנה מנהיג ומחיה את כל הימים וכל יום של השנה, עד לכל הפרטים של חיי יום יום –

מובן איפוא שכאשר ישנה "חזקה" במצב האמור של קדושה, יש לדבר השפעה חזקה ביותר על כל השנה, כך שכל פעולות האדם, בכל הימים ובכל יום של השנה, נעשות תחת הרושם וההשפעה של רוממות הקדושה של שלושת הימים בראשית השנה.

* * *

ויהי-רצון שכל אחד ואחת מאתנו, בתוך כלל ישראל, יחליטו לפעול ולעשות בהתאם לאמור, ובאופן האמור בראש פרשתנו (אלהינו) כננסים (ע"ה): "אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם" (הנכם עומדים כיום ביציבות איתנה, כולכם יחד, לפני ה' אלוהיכם וגו', ובהחלטה – איתנה ויציבה).

ובזה עצמו – כתחילת החלק השני של פרשת השבוע (אשר לפי קביעות השנה הנוכחית הם מחוברים בפרשה אחת) – באופן של "וילך", הליכה מתמדת מעלה מעלה, מחיל אל חיל. וההחלטה הטובה בכל זה תוסיף עוד יותר בכרכות ה' בכלל, וברכת ראש-השנה במיוחד: כתיבה

ואתחנן ע"ה"פ ופן תשא) ששבת ר"ת שינה בשבת תענוג.

בתלאת זימני הווי חזקה: ראה יבמות סד,ב. – ולהעיר שגם באה"ק בשנה זו הוא המשך דר"ה ושב, שלוש ימים רצופים.

כ"פ פעולה של קדושה יש השפעה נמשכת ותמידית: כי כל דבר שבקדושה אינו זו ממקומו – ראה ע"ח שער ד' (שער אח"פ) פ"ג. שער לד' (שער תיקון הנובא) פ"ג. שער לה' (שער הירח) פ"א. אה"ק ביאור לסי' ז"ך.

"ראש השנה" הייחודי של השנה: ראה לקו"ת תבוא מא,ג. ניצבים מז,א-ב. דרושים לר"ה נח,א-ב. עטרת-ראש שער ר"ה בתחילתו. אה"ת דרושים לר"ה כ"ה ה' ע"ב ואל"ך. ובכ"מ.

תחילת השנה: כמו שאומרים בתפלת מוסף דר"ה (מר"ה כז,א) "זה היום תחילת מעשיך". וראה המשך תוס' ע"ב טז. שם ע"ב כ. ובכ"מ.

אתם ניצבים: שפרשה זו קורין לעולם קודם ר"ה – תוס' מגילה לא, סע"ב. וראה בהנסמן במכתב עש"ק שבת סליחות ה'תשמ"ה הערה ד"ה פ' אתם ניצבים היום כולכם.

ניצבים. איתנה: בקומה זקופה (רש"י קורח טז,כו). ניצבים הוא בכחיתת תוקף יותר מעניין עומדים – אה"ת ניצבים ע"ב א"ב.

מחיל אל חיל: תהלים פד,ח. וראה ברכות בסופה. ירושלמי ביכורים פ"ג ה"ג.

כתיבה ותחיפה טובה: להעיר מר"ה טז,ב. בר"ה... צדיקים גמורים (ועמך כולם צדיקים – ישעיה ס"א) נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים. וראה לקוטי לוי"צ אגרות ע"ב ר"י: שאם שבפרט הכתיבה היא

ממעייני החסידות

"לקבץ" מחדש את הנפש מכל אותם היכולות.

(אור-התורה – דברים, ע"ב קסח)

וילך משה... אל כל ישראל (לא,א)

"וילך משה" – משה הלך והתעלה מחיל אל חיל על-ידי זה שקישר וחיבר את עצמו "אל כל ישראל".

(משיחת שבת-קודש פרשת וילך תשל"ה)

הלוא על כי אין אלוקי בקרבי מצאוני הרעות האלה (לא,יז)

מסביר כ"ק אדמו"ר האמצעי:

"אין אלוקי בקרבי" – חסר בי, בהתקשרותי לאלוקות; לכן "מצאוני הרעות האלה" – אני מוצא ורואה בזולתי כל מיני רע.

ועל-דרך תורתו הידועה של הבעל-שם-טוב, שכאשר אדם רואה רע בזולתו הרי זו הוכחה שמעין אותו רע נמצא גם בו עצמו. וכאדם המסתכל בראי, שאם הוא רואה לכלוך אין זה אלא משום שפניו-שלו אינן נקיות.

(ספר-השיחות תשי"ה, ע"ב 91)

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת (לא,יט)

האזינו השמים עד וכיפר אדמתו עמו (רש"י)

חז"ל למדו מפסוק זה את המצווה של כתיבת ספר-תורה (סנהדרין כא).

בהמשך הפסוק נאמר "למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל", היינו שפרשת האזינו היא עדות על התורה והמצוות, דהיינו שהשירה פועלת קיום וחיות בכל התורה. לכן נלמדה מצוות כתיבת ספר-תורה (כל התורה כולה) מפסוק שמדבר (לפי פשוטו של מקרא) בשירת האזינו.

(לקוטי שיחות כרך כד ע"ב 237)

הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם ושוטריכם (לא,כח)

ולא תקעו אותו היום בחצוצרות להקהיל את הקהל... לקיים מה שנאמר, ואין שלטון ביום

המוות (רש"י)

יש לדרקק בזה: מדוע היתה ירידה אצל משה ביום מותו? והרי ידוע שהצדיק מתעלה תמיד בעבודתו, מחיל אל חיל, ואדרבה, ביום פטירתו הרי הוא מגיע לתכלית ההתעלות!?

אלא: שליטה מורה על שייכות מסויימת בין השולט לנשלט. משה רבנו התעלה כל-כך ביום פטירתו מעל העם, עד שלא היה בכחיתת "שליטה" – "אין שלטון ביום המוות".

אך אף-על-פי-כן, גם ביום הזה לא נפסק הקשר בין משה רבינו לבין עם ישראל, שלכן אמר משה "הקהילו אלי"; כי בני-ישראל בעצם הם דבר אחד עם עצמיותו של משה, ובלשון רש"י (חוקת כא,א): "משה הוא ישראל וישראל הם משה".

(לקוטי שיחות, כרך כד, ע"ב 220)

פרשת ניצבים-וילך

אתם ניצבים... למען הקים אותך היום לו לעם (כט,ט-יב)

"ניצבים" - מורה על גדלות וחשיבות, כמו "ונציב אחד אשר בארץ" (מ"א ד).

"אתם ניצבים... למען הקים אותך היום לו לעם" – העובדה שאנחנו עם ה' הוא מלכנו מורה על גדלותם של ישראל. שכן אדם לא יכול למלוך אלא על בני-אדם כמותו, שהם בערך אליו, אך לא על עדר צאן, שאין להם שום ערך וחס לגביו. נמצא אפוא כי היותו של הקב"ה מלך על ישראל מוכיחה שישראל הם, כביכול, "בערך" אליו. מובן שגדלות זו אינה אלא תוצאה של כריתת הברית – "לעברך בברית ה' אלוך" (אך לאמיתו של דבר אין לנבוא שום ערך לגבי הבורא).

(אור-התורה דברים עמ' קפ)

מחוטב עציך עד שואב מימך (כט,ט-י)

פירש כ"ק אדמו"ר הזקן:

"מחוטב עציך" – יש "לחטוב" ולעקור את ה"רבות מחשבות בלב איש" (עציך לשון עצה). "שואב מימך" – יש לשאוב את המים המצמיחים כל מיני תענוג.

(היום-יום יט באלול)

מחוטב עציך (כט,י)

מלמד שבאו כנענים להתגייד בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע... ונתנם משה חוטבי עצים ושואבי מים (רש"י)

מדברי רש"י נמצאנו למדים, כי דווקא בסוג הנמוך ביותר בישראל ("חוטב עציך... שואב מימך") ישנו עילוי שאין בסוגים הנעלים יותר ("ראשיכם"). שהרי יהושע נתן את הגבעונים חוטבי עצים ושואבי מים "לעדה ולמזבח ה'" (יהושע ט), כלומר, שזכו להיות משמשים בקודש, לשרת את מזבח ה'.

(לקוטי-שיחות, כרך ב, עמ' 400)

והתברך בלבבו לאמור שלום יהיה לי כי בשרידות ליבי אלך (כט,יח)

התרגום-יונתן מתרגם "והתברך" – "ויתייאש". כלומר: החוטא מתייאש מלקבל את השפעתו מעולם הקדושה, כי נדמה לו שאין לו עוד חלק באלוקי ישראל ח"ו. לפיכך הוא פונה אל ה'קליפות' כדי לקבל את השפעתו מהן.

(לקוטי-שיחות, כרך ד, עמ' 1185)

אם יהיה נידחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלוך (לד)

פירוש: הנפש "פזורה" ונידחת בהיכלות הטומאה השונים – כידוע שכאשר אדם מתקשר באיזה תאוה, הוא נעשה "מרכבה" לאותו היכל טמא שממנו נשפעת תאוה זו. יש אפוא צורך

דבר מלכות

וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות גם יחד, ובמיוחד דמיוחד הברכה שאליה "קיוונו כל היום" (כל יום ובכל היום) – הגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, "מצאתי דוד עבדי", במהרה בימינו ממש.

בכבוד רב ובברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה

מנחם שניאורסאהן

בר"ה והחתימה ביוהכ"פ כו', אך בכלל הן הכתיבה והן החתימה נעשית בר"ה כו'. וראה הערות למכתב ח"י אלול ה'תשמ"ו בסופו. וש"נ.
קווינו ב"ה היום: בברכת את צמח בתפילת העמידה.
גאולה האמיתית והשלימה: שאין אחריה גלות (תור"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז,ב (ממכילתא עה"פ בשלח טו,א. יל"ש ישעיה ס,א רמז תצט).
מצאתי דוד עבדי: תהילים פט,כא. וקאי על משיח צדקנו שבא בהיסח הדעת, כמו מציאה – סנהדרין ז,א.

מינוי ל"התקשרות"

ניתן לקבל את גיליון "התקשרות"
ישירות הביתה באמצעות הדואר.

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים).
מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים).

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:
"התקשרות", מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915

העיקר - ש"רוחו של משיח" תתלבש בגוף

לצאת ולהכריז: "יהי אור", "זאל זיין ליכטיק!"

אודות עניינו המיוחד רכ"ה באלול – אין צורך לחפש רמז כו', כי כאשר מדברים אודות "ראש השנה", יום ברוא אדם הראשון ביום השישי למעשה בראשית, נזכרים מיד שיום הראשון לבריאת העולם הוא כ"ה באלול.

והנה יום הראשון דבריאת העולם הוא היום שבו היתה כללות הבריאה כולה, כפי שמפרש רש"י בפשוטו של מקרא: "כל תולדות השמים והארץ נבראו מיום ראשון... הוא שכתוב את השמים לרבות תולדותיהם ואת הארץ לרבות תולדותיה".

ובריאה זו היתה בתכלית העילוי – כמבואר בפירושו רש"י שלכן נאמר "יום אחד" (ולא "יום ראשון", כמו שכתוב בשאר הימים – שני, שלישי, רביעי... "לפי שהיה הקב"ה יחיד בעולמו", היינו שמציאות הבריאה כולה הייתה חדורה בגילוי אלוקות – "יחיד בעולמו".

וזהי אפוא ההוראה מכ"ה באלול, יום ראשון דבריאת העולם – שיהודי צריך לפעול גילוי אלוקות בכל העולם כולו, עד שיהיה ניכר בעולם שהקב"ה הוא "יחיד בעולמו".

והנה מלבד כללות הבריאה שהיתה ביום ראשון, ישנו המאמר הפרטי דיום ראשון – כמפורש בקרא: "ויאמר אלוקים יהי אור", שזהו המאמר הראשון שהיה בפועל...

וההוראה מזה בעבודתו של יהודי בעולם – שגם לאחר שישנה מציאות העולם, הנה המאמר הראשון שצריך יהודי לומר הוא: "יהי אור", כלומר, תפקידו של יהודי הוא להאיר את העולם, יהודי צריך לצאת ולהכריז "יהי אור", "זאל זיין ליכטיק!"

וכאשר טוען שיש כבר עולם ומלואו, שמים וארץ וכל צבאם – אומרים לו: שאל אצל בן חמש למקרא ויאמר לך שכל זמן שלא נאמר המאמר ד"יהי אור", היה העולם חשוך!

ומובן שעבודה זו צריכה להיעשות בדרך של קירוב דווקא, "ימין מקרבת", שזהו כללות עניין האור והגילוי – קו החסד...

ויהי-רצון שעל-ידי כללות העבודה ד"יהי אור" – נזכה בקרוב ממש לקיום הייעוד "והיה לעת ערב יהיה אור", "והיה אור הלבנה כאור החמה גו" – "נקבה תסובב גבר" בגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו.

ויש להוסיף, שגם עניינו של משיח מרומז בפרשה אודות הבריאה דיום ראשון, כ"ה באלול – כמאמר רז"ל על הפסוק "ורוח אלוקים מרחפת על פני המים", "זה רוחו של מלך המשיח".

והעיקר – ש"רוחו של משיח" תבוא באופן של התלבשות בגוף, ובלשון הרמב"ם: "יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדור אביו... ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה'... ובנה מקדש במקומו וקיבץ נדחי ישראל... ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד, שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעובדו שכם אחד", "והיתה לה' המלוכה" במהרה בימינו ממש.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת ניצבים וילך ה'תשד"מ;

תורת-מנחם – התוועדות ה'תשד"מ, כרך ד, עמ' 2610-2613 – בלתי מוגה)

ממה שיש כאן מתכוונים. ה' יתברך ייתן לכל אחד שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות, שתהיה התעוררות תשובה אמיתית, תשובה עילאה, ובפרט כפי הקביעות בשנה זו, שמיד מראש-השנה נכנסים לשבת; אחרי מוצאי ראש-השנה מתחיל שבת, שעל שבת נאמר "וקראת לשבת עונג", שזהו עניין התענוג, שעניינו שפועל הרחבה בכל העניינים – באור, כוח וחיות – שיומשך כך על כל השנה; הרחבה בכל העניינים, ועד לאמיתית עניין ההרחבה שזהו הגאולה השלימה והאמיתית על-ידי משיח צדקנו; לשנה טובה תיכתבו ותחתמו".

אחת. לשנה טובה תכתבו ותחתמו בהוקרה בכבוד ובברכה.

מנחם שניאורסאן

"יותר ממה שיש כאן מתכוונים"...

המזכיר הרב יהודה-לייב שיחי' גרונר רשם ביומנו דברים שאמר הרבי בעומדו על מפתן חדרו, לאחר שקיבל את הפ"ג הכללי באחת השנים שבהן חל ראש השנה בימים חמישי ושישי, כבקביעות שנה זו (להלן ב'תרגום-חופשי'):

"יותר ממה שכתבתם כאן התכוונתם, ויותר

ניצוצי רבי

הימים שימש הרב לזיון כשר הסעד. לפני
 חתימתו הק' הוסיף הרבי בכתב ידו הק':
 והצלחה בעבודת הרמת קרן התורה והיהדות".
 אחולי וברכותי לשנה טובה ומתוקה שנת גאולה
 והצלחה ונשיאת ראש ומילוי משאלותי לטובה
 ולקירוב ואיחוד כל היהודים ולהוי אחד ולתורתו

מנחם מענדל שניאורסאהן
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Office Address:
 Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
 BROOKLYN 13, N. Y.
 ב"ה
 ערב ראש השנה תשי"ב
 ברוקלין, נ.י.
 HYaelnth 3-9250

הרה"צ והרה"ח ז"ל אי"א
 נוי"ס בעל מו"ת, עסקן רב
 פעלים, איש הסעלה, כנשי"ק
 וכו' וכו' מוהרי"ר יצחק
 מאיר הכהן שי"ר הסעד

שלום וברכה:
 לקראת השנה החדשה הבאה עלינו ועל
 כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
 ברכתי לכונן ולבנין שיי' ברכת כתיבה וחתמה.
 טובה לשנה טובה ופתוקה בגשמים וברוחניות.

דיונייה וברכת ה"ה
 קרן התורה והיהדות

מוסגים העתק כותב כללי אשר כסה יפצא בו חפץ.

ברכות לאישים שונים

שנים רבות קיבלו סניפי צעירי-אגודת-
 חב"ד בתל-אביב וכירושלים חבילות של
 איגרות-ברכה לשנה החדשה, ששיגר הרבי
 לאישים שונים, על-מנת להעבירן לתעודתן.
 כחלק מן המקרים אישרו האישים במכתב חוזר
 את קבלת האיגרת. לפנינו דוגמה למכתב חוזר
 (מכ"ז בטבת תשל"ב), במקרה זה מלשכת שר
 העבודה:

"שנת גאולה והצלחה ונשיאת ראש"

ביום האחרון של שנת תשכ"ד, ער"ה
 תשכ"ה, הבריק הרבי במרק למר שניאור-זלמן
 שז"ר (נשיא וחסיד' עמ' 473):

ירושלים, כ"ז בטבת תשי"ב
 16 בינואר 1972
 803

לכבוד
 צעירי אגודת חב"ד באה"ק
 בנישואו כ"ח אדר"ה תשי"א
 ח.ד. 927
 ירושלים

הנני לאשר בחזרה קבלת איגרת ברכת השנה
 של כ"ק אדר"ה תשי"א שזעברתם אל שר העבודה
 וברכתם שגורפה אליה.

בסכר רב,
 מלכת בידן
 מזכירת השר

ניצוצי רבי

"מראש-השנה נכנסים לשבת"

"עניין התענוג, שפועל הרחבה בכל העניינים, ועד לאמיתית עניין ההרחבה
 שזהו הגאולה השלימה והאמיתית" □ נתינת צדקה במסגרת "קרן השנה",
 חינוך כשר בראשית השנה ישפיע טובה לכל השנה, ברכות ואיחולים
 לרבנים ולאיש-ציבור, ועוד אי-אלה עובדות הקשורות לראש-השנה

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

כ"ה תשרי תשל"ס.
 למשרתה לב הצנבר החב"ד
 טובא בזה לידעת הצבור על האפשרות והזכות התייחדת הנחוצה לכל
 אחד ואחת מישראל להשתתף
 בקופת "קרן - השנה"
 לקיום מערכת צדקה יום - יומית האמצעות קופת הצדקה הכללית של
 כ"ק אדר"ה שלי"א פליובאוויטש
 כידוע, גדולה מאוד חשיבות בנות הצדקה, ובפרט מצוות נתינת צדקה
 מדי יום ביומו (בפרט החול). ברג פמ"י להיות שפניו הטידיות ופילדור
 הנפש ישבה אדם להפריש את הצדקה לכל יומו.
 כ"ק אדר"ה שלי"א פליובאוויטש הציע כעתו פתרון לרוב, הכוסס
 על מקורות הלכתיים, בצורת קופת-צדקה כללית שתקים כמיוחד למטרה זו
 כשם "קרן השנה".
 אדם החורס בראשית השנה (או אף מאוחר יותר אם לא הספיק בחתול
 השנה) לקופת זו - טובה כפי חסותו למספר טבעות כספני ימי השנה, יזכה
 לכך שבשליחותו ולזכותו נתינת צדקה יום-יומית בכל ימי השנה.
 יתרון נוסף בחתול לקופת זו הוא שהמטרות שעבורן נתרמת הצדקה מ"קרן
 השנה" הן בנורמה ברוחה, ומקיפות טיגון רחב טאד של החובס. כך
 יזכה החורס לתת צדקה לעניים רבים - כלליים ופרטיים.
 כיוון שהשנה ע"ה תשל"ס מונה 355 ימים - מוזמן כל העניין כך
 לשלוח בחקדם את חרומתו, במסגרת השנה ל-355 טבעות פלשה (החטם
 ליכלול ואשריותיו) רציון שבו ועם אמו, השכות והטעמים יועברו על
 ידיו ל"קרן השנה" של כ"ק מרושת אדר"ה שלי"א פליובאוויטש.
 אצ"ו נכסאים ע"ה צעירי-אגודת חב"ד תשרי, הוא יתחדש-הכללי, שבו ידרכו
 מושפעות מכלעלה כל התשפעות התורה והתקניות לכל השנה כולה.
 לפיכך, עתה הזמן המתאים לכל לרכוש זכות ברוחה, באמצעות מצוות
 הצדקה, על ידי הדרשת לקופת "קרן השנה" (אם כי אפשר, כאמור, לפי
 שלא הספיק בחודש תשרי, להצטרף מאוחר יותר).
 בזכות זה נתכרר כולנו בטנה טובה מאושרה בטבעות וברוחניות.

לכבוד
 מרדכי לעניני חינוך
 הנני משרף בזה העד 8
 \$83.55 / \$17.75 / \$35.50 / \$88.75
 (סוזה ל-355 טבעות של:
 1 טענ / 5 טענ / 10 טענ / 25 טענ).
 לקופת הצדקה "קרן השנה", ונא להעביר את הסכום לקופת חב"ד,
 בצירוף שמי"א פליובאוויטש, בן (שם האם).....
 לקבלת ברכת כ"ק אדר"ה שלי"א פליובאוויטש.
 שם:
 כתובת:
 התעניין לזכות את בני ביתו בענין האמור - יוכל לשרף את שעותיהם.

ניצוצי רבי

השפעה לכל השנה

השנה בחינוך כשר ובחינוך על טהרת הקודש, הנה כל השנה תהיה באופן הישר והטוב. להלן חזור שהופץ (ראש-חודש אלול תשל"ג) על-ידי צאגו"ח המרכזי - בעניין חינוך ילדי ישראל - בתוספת הגהות בכתב-יד-קודש של הרבי.

הקיץ שלפני שלושים ואחת שנים (תשל"ג) היה סוער. כך הורגש בדברי הרבי שתבע להוסיף בחינוך כשר ובחינוך על טהרת הקודש. ניתן לשים לב למשפט כמו "וכשתהיה התחלת

ניצוצי רבי

ברכות ואיחולים בלשון יחיד

ששיגר הרבי לגאון החסיד הרב ישראל שי' גרוסמן, שביהן כראש ישיבת תומכי-תמימים בכפר-חב"ד, במשך שנים רבות. לקטע הרגיל צירף הרבי בכתב-יד-קודש:

בכבוד ובברכת הצלחה רבה בעבודת הקודש להעמיד תלמידים הרבה (בכמות ובאיכות) ולהוסיף ולהעלות בקודש.

"ונסיים במנהג ישראל, שכאשר יהודים נפגשים יחדיו בימי חודש אלול מביעים את איחוליהם וברכותיהם לשנה הבאה, ובלשון יחיד (כהוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא-דורינו) לכל אחד ואחת: 'לשנה טובה תכתב ותחתם' - כך חתם הרבי את שיחתו ל"צבאות ה'" כב' דראש-חודש אלול תשמ"ג (תורת-מנחם - התוודעויות' תשמ"ג, כרך ד, עמ' 1962).

איחולים לשר הסעד

הנה מכתב ברכה לשנה החדשה שלח הרבי אל הרב יצחק-מאיר הכהן לוי, גיסו של הנה צילום איגרת ברכה לשנה החדשה

ברכה לראש הישיבה

הנה צילום איגרת ברכה לשנה החדשה

צעירי אגודת חב"ד תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש Central Office: 770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y. Tel: HYacinth 3-9251 Resident 4-4370. Text in Hebrew with handwritten notes and signatures.

מנחם מענדל שניאורסאהן ליובאוויטש 770 איסטערן פארקוויי ברוקלין, נ. י. רב מנחם-ירושל"ו RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn 13, N. Y. HYacinth 3-9250. Text in Hebrew with handwritten notes and signatures.